

SLOVAČKA KNJIŽEVNOST DO KRAJA XIX. ST.

Naziv kolegija: Slovačka književnost do kraja XIX. st.

Nastavnik: dr. sc. Zrinka Kovačević, doc.

ECTS bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obvezatni kolegij

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 2 sata seminara

Uvjeti: upisan IV. semestar preddiplomskoga studija slovačkoga jezika i književnosti, položen Uvod u slovačku kulturu

Sadržaj kolegija: Pregled povijesti slovačke književnosti od najstarijih razdoblja (9.st.) do početaka realizma (kraj 19.st.). Kronološki model razvoja slovačke književnosti u europskom kontekstu. Razumijevanje povijesne stvarnosti kroz tekstološku interpretaciju odabranih književnih djela. Staroslavenska književnost. Renesansna književnost. Slovački književni barok. Klasicizam u slovačkoj književnosti. Romantizam i počeci realizma u slovačkoj književnosti.

Studentske obveze: Redovito prisustvovanje na nastavi, redovito obavljanje radnih zadataka i aktivno sudjelovanje na nastavi. Izrada i usmena prezentacija jednoga referata na zadane teme iz opće povijesti književnosti i povijesti slovačke književnosti. Čitanje odabranih tekstova i pisanje Dnevnika čitanja. Pismeni i usmeni ispit.

Raspored rada po tjednima:

1. Uvod u kolegij. Literatura. Periodizacija povijesti starije slovačke književnosti.
2. Književna djela velikomoravske provenijencije. Izvorna djela i prijevodi Konstantina, Metoda i Klimenta. Čitanje i interpretacija tekstova: *Proglas*, *Moravsko-panónske legendy*.

3. Slovačka srednjovjekovna književnost u razdoblju od 11. do 15. stoljeća. Jezik književnosti. Legende i kronike. Čitanje i interpretacija teksta: Maurus *Legenda o sv. Svoradovi a Benediktovi*.
4. Ideje humanizma na dvoru Matijaša Korvina. Čitanje i interpretacija tekstova. Anonimna epika u stihovima. Povijesne pjesme. Ljubavna renesansna lirika. Renesansna drama.
5. Latinska humanistička poezija. Znanstveni spisi.
6. Slovački književni barok u europskom kontekstu. Duhovna poezija. Didaktičko-refleksivna poezija. Ljubavna poezija. Memoari i putopisi.
7. Prosvjetiteljstvo, društvene prilike i kulturni život u Slovačkoj. Anton Bernolák, nastanak slovačkoga književnog jezika. Proza i poezija. Jozef Ignac Bajza.
8. Razvoj ideje slavenske uzajamnosti u preporodnoj književnosti. Ján Hollý, nastanak povijesnoga i duhovnoga epa. Pavol Jozef Šafárik. Ján Kollár, teorijsko i pjesničko oblikovanje slavenske ideje. Čitanje i interpretacija tekstova: Ján Kollár *Slávy dcera*; Ján Hollý *Svatopluk, Cirillo-Metodiáda, Sláv*.
9. Romantizam u slovačkoj književnosti. Karol Kuzmány, preteča romantizma. Kazalište i drama u službi nacionalne ideje. Ján Chalupka. Čitanje i interpretacija tekstova: Karol Kuzmány *Ladislav*; Ján Chalupka *Kocúrko, alebo Len aby sme v hanbe nezostali*.
10. Značaj bratislavskoga liceja u formiranju naraštaja. Karol i Ľudovít Štúr. Kodifikacija slovačkoga književnog jezika. Štúrova koncepcija umjetnosti i književnosti romantizma. Ľudovít Štúr *Nárečja slovenskuo alebo potreba písania v tomto nárečí, O poézii slovanskej*.
11. Poezija romantizma. Samo Chalupka, junačka i rodoljubna lirika. Andrej Sládkovič, filozofska i subjektivna orijentacija lirike. Čitanje i interpretacija tekstova: Samo Chalupka *Mor ho!, Turčín Poničan*; Andrej Sládkovič *Marína, Detvan*.
12. Ján Botto, tvorac balada koje ujedinjavaju nacionalno, narodno, osobno i sveljudsko načelo. Janko Kráľ, politički pjesnik i bajronovski liričar. Čitanje i interpretacija tekstova: Ján Botto: *Margita a Besná, Smrt' Jánošíkova*; Janko Kráľ: *Zakliata panna vo Váhu a Divný Janko*.

13. Pjesme i himne Janka Matúške i Sama Tomášika. Političke pjesme i prozno stvaralaštvo Jozefa Miloslava Hurbana. Ján Kalinčiak i aktualna društvena orijentacija novele *Reštavrácia*. Čitanje i interpretacija tekstova: J. M. Hurban *Od Silvestra do Troch kráľov*; Ján Kalinčiak *Reštavrácia*.
14. Bachov apsolutizam, kriza slovačkoga narodnog pokreta. Memorandum i Matica slovačka. Književna situacija, prijelaz od romantizma prema realizmu. Dramsko stvaralaštvo Jonáša Záborskoga i Jána Palárika. Čitanje i interpretacija tekstova: Jonáš Záborský *Dva dni v Chujave, Najdúch*; Ján Palárik *Zmierenie alebo Dobrodružstvo pri obžinkoch, Inkognito*.
15. Pjesnik i prozaik Ludovít Kubáni. Putopisna proza i reportažne crtice Gustáva Kazimíra Zechentera-Laskomerskoga. Čitanje i interpretacija tekstova: Ludovít Kubáni *Valgatha*; G. K. Zechenter-Laskomerský *Lipovianska maša*. Ponavljanje gradiva i priprema za ispit.

Literatura:

Karpatský, D.: *Slovačka književnost*. In: *Povijest svjetske književnosti, knj. VII*, Zagreb, 1975.

Leksikon stranih pisaca, Zagreb, 2001.

Minárik, J.: *Dejiny slovenskej literatúry (Staršia slovenská literatúra)*, Bratislava, 1985.

Šmatlák, S.: *Dejiny slovenskej literatúry*, Bratislava, 1988.